

ภาคผนวก ก

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

มหาวิทยาลัยราชภัฏสุรินทร์

ภาคผนวก ก

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

แบบสอบถามผู้บริโภคร

เลขที่..... วันที่สำรวจ.....
ผู้สัมภาษณ์.....

เรื่อง การวิเคราะห์โครงสร้าง พฤติกรรมและผลการดำเนินการของตลาดรถยนต์มือสอง
กรณีศึกษา : ในเขตภาคเหนือ

คำชี้แจง : กรุณาใส่เครื่องหมาย / หน้าข้อความที่ตรงกับความจริงมากที่สุด

ตอนที่ 1 : ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม

1. เพศ (.....) ชาย (.....) หญิง
2. อายุ (.....) ต่ำกว่า 20 ปี (.....) 20-30 ปี
(.....) 31-40 ปี (.....) 41-50 ปี (.....) 51 ปีขึ้นไป
3. สถานภาพ (.....) โสด (.....) สมรส (.....) หย่าร้าง
4. ระดับการศึกษา (.....) ต่ำกว่ามัธยม (.....) มัธยม (.....) อนุปริญญา
(.....) ปริญญาตรี (.....) ปริญญาโทขึ้นไป
5. อาชีพ (.....) ข้าราชการ (.....) พนักงานรัฐวิสาหกิจ
(.....) ธุรกิจส่วนตัว (.....) พนักงานบริษัท/ร้านค้าเอกชน
(.....) เกษตรกร (.....) อื่น ๆ ระบุ.....
6. อาศัยอยู่ที่ ตำบล.....อำเภอ.....จังหวัด.....

7. รายได้ ต่อ เดือน .....บาท/เดือน
8. รถยนต์คันที่ใช้อยู่ในปัจจุบัน คือรถยนต์ยี่ห้อ.....ประเภทรถ.....
ราคาที่ซื้อมา.....บาท อายุการใช้งานของรถ .....ปี
ที่ผ่านมาท่านเปลี่ยนรถมาแล้ว..... คัน เป็นรถยนต์ยี่ห้อเดียวกัน (.....)ใช่ (.....)ไม่ใช่
9. ท่านมีความประสงค์หรือความตั้งใจที่จะซื้อรถยนต์
(.....) รถยนต์ใหม่ (หากท่านเลือกตอบรถยนต์ใหม่ ให้ข้ามไปตอบคำถามตอนที่ 3 ข้อ 13)
(.....) รถยนต์มือสอง/รถยนต์ใช้แล้ว (หากท่านเลือกตอบรถยนต์มือสองให้ตอบคำถามถัดไป)

ตอนที่ 2 : ปัจจัยการตลาดที่มีอิทธิพลต่อการตัดสินใจซื้อรถยนต์มือสองของผู้บริโภค
ในเขตภาคเหนือ

(กรุณาให้ความเห็นในการเลือกซื้อรถยนต์มือสองตามความเป็นจริง โดยเรียงลำดับความสำคัญ จากอันดับ 1 สำคัญมากที่สุด และอันดับต่อไป มีความสำคัญรองลงมา)

ลำดับที่	ปัจจัยการตลาดที่มีอิทธิพลต่อการตัดสินใจซื้อรถยนต์มือสอง
1.	
2.	
3.	
4.	
5.	

ตอนที่ 3 : พฤติกรรมของผู้บริโภคในการตัดสินใจซื้อรถยนต์มือสองในเขตภาคเหนือ

1. วัตถุประสงค์ของการซื้อรถยนต์มือสอง

- (.....) เป็นพาหนะจำเป็นในการทำงาน (.....) บรรทุกสินค้า
(.....) บรรทุกงานเกษตรในครัวเรือน (.....) รับจ้างบรรทุกทั่วไป
(.....) เป็นพาหนะสำหรับครอบครัว (.....) อื่นๆ ระบุ.....

2. ราคารถยนต์มือสองที่ท่านซื้อมา

(.....) ต่ำกว่า 200,000 บาท	(.....) 200,000 – 300,000 บาท
(.....) 300,001 – 400,000 บาท	(.....) 400,001 – 500,000 บาท
(.....) 500,001 – 600,000 บาท	(.....) 600,001 บาทขึ้นไป

3. ท่านซื้อรถยนต์มือสองโดยวิธีใด

(.....) เงินสด	(.....) เช่าซื้อ	(.....) กู้เงินมาซื้อ

4. รถยนต์มือสองที่ท่านซื้อ ยี่ห้ออะไร?

(.....) อีซูซุ	(.....) โตโยต้า	(.....) นิสสัน
(.....) มาสด้า	(.....) มิตซูบิชิ	(.....) ฟอร์ด
(.....) ฮอนด้า	(.....) เชฟโรเลต	(.....) เบนซ์
(.....) วอลโว่	(.....) บีเอ็มดับเบิลยู	(.....) เปรอริโย
(.....) อื่นๆ ระบุ		

5. ประเภทของรถยนต์ที่ท่านซื้อ

(.....) รถยนต์นั่ง(รถเก๋ง)	(.....) รถบรรทุก(กระบะ-ไม่มีแคป)
(.....) รถบรรทุก(กระบะ-มีแคป)	(.....) รถบรรทุก(กระบะแคป4ประตู)
(.....) รถนั่งเอนกประสงค์(5 ประตู)	(.....) อื่นๆ ระบุ.....

6. ท่านรู้จักแหล่งจำหน่ายรถยนต์มือสอง ได้อย่างไร

(.....) โฆษณาหนังสือพิมพ์ท้องถิ่น	(.....) โฆษณาทางสถานีวิทยุ
(.....) โบปลิว/ป้ายโฆษณา	(.....) จดหมายทางไปรษณีย์
(.....) คำแนะนำของญาติ/เพื่อน	(.....) นิตยสารเกี่ยวกับรถยนต์
(.....) อินเทอร์เน็ต	(.....) อื่นๆ ระบุ.....

12. ราคารถยนต์มือสองที่ท่านตกลงซื้อ เปรียบเทียบกับราคาที่ท่านสืบค้น

(.....) ไม่แตกต่างกัน (.....) สูงกว่าที่สืบค้นมา (.....) ต่ำกว่าที่สืบค้นมา

13. สาเหตุที่ท่านไม่ซื้อรถยนต์มือสอง ต้องการซื้อรถยนต์ใหม่(ป้ายแดง) เพราะเหตุใด

1. ....
2. ....
3. ....
4. ....

14. ท่านต้องการให้ภาครัฐสนับสนุนหรือช่วยเหลือ อะไรบ้าง

1. ....
2. ....
3. ....
4. ....
5. ....

ตอนที่ 4 : ปัญหาและข้อเสนอแนะเพิ่มเติมเกี่ยวกับการซื้อและการใช้รถยนต์ของท่าน

1. ....
2. ....
3. ....
4. ....
5. ....

แบบสอบถามผู้ประกอบการ

เลขที่..... วันที่สำรวจ.....
ผู้สัมภาษณ์.....

เรื่อง การวิเคราะห์โครงสร้าง พฤติกรรมและผลการดำเนินการของตลาดรถยนต์มือสอง
กรณีศึกษา : ในเขตภาคเหนือ

คำชี้แจง : ข้อมูลทั้งหมดในแบบสอบถามนี้จะเก็บไว้เป็นความลับ โดยจะนำไปใช้ประโยชน์เพื่อการศึกษา และจะนำไปเผยแพร่ในลักษณะภาพรวม เท่านั้น

ตอนที่ 1 : ข้อมูลทั่วไปของผู้ประกอบการ รถยนต์มือสอง

ชื่อกิจการ.....ปีที่เริ่มกิจการ.....

ประเภทกิจการ ของผู้ประกอบการจำหน่ายรถยนต์มือสอง

(.....) บริษัท (.....) ห้างหุ้นส่วนจำกัด
(.....) ห้างหุ้นส่วนสามัญนิติบุคคล (.....) ร้านค้าส่วนบุคคล

ที่อยู่ เลขที่..... หมู่ที่..... ซอย..... ถนน.....

ตำบล.....อำเภอ.....จังหวัด.....

รหัสไปรษณีย์.....โทรศัพท์.....โทรสาร.....

ทุนจดทะเบียน.....บาทชำระแล้ว.....บาท

ชื่อผู้บริหาร.....

ข้อมูลของผู้บริหารกิจการ

1. เพศ	(.....) ชาย	(.....) หญิง	
2. อายุ	(.....) ต่ำกว่า20ปี	(.....) 20-30 ปี	
	(.....) 31-40 ปี	(.....) 41-50 ปี	(.....) 51ปีขึ้นไป
3. ระดับการศึกษา	(.....) ต่ำกว่ามัธยม	(.....) มัธยม	(.....) อนุปริญญา
	(.....) ปริญญาตรี	(.....) ปริญญาโทขึ้นไป	

4. ข้อมูล ลักษณะสถานประกอบการ

1. กรรมสิทธิ์ (.....) อยู่ในสถานที่เช่า (.....) อยู่ในสถานที่ของตนเอง
2. รูปแบบอาคาร (.....) เดิมทีผ้าใบ (.....) ล็อกเช่าในศูนย์รวมตลาดรถยนต์มือสอง
(.....) อาคารชั่วคราว (.....) อาคารพาณิชย์ (ตึกแถว)

5. ข้อมูลปริมาณรถยนต์มือสองที่จอดขาย

1. เป็นรถของตนเอง รวม.....คัน
  - 1.1 เป็นรถเก๋ง.....คัน มูลค่าโดยประมาณ.....บาท
  - 1.2 รถกระบะ.....คัน มูลค่าโดยประมาณ.....บาท
  - มูลค่ารวม.....บาท
2. เป็นรถฝากขาย รวม.....คัน
  - 2.1 เป็นรถเก๋ง.....คัน มูลค่าโดยประมาณ.....บาท
  - 2.2 รถกระบะ.....คัน มูลค่าโดยประมาณ.....บาท
  - มูลค่ารวม.....บาท

ตอนที่ 2 : ปัจจัยการตลาด

1. ด้านมูลค่าผลิตภัณฑ์ที่จำหน่าย ต่อเดือน

รายการผลิตภัณฑ์	มูลค่าของการจำหน่าย (ล้านบาท)/เดือน			
	2546	2547	2548	2549
รถยนต์นั่งส่วนบุคคล(รถเก๋ง)				
รถยนต์บรรทุกส่วนบุคคล(รถกระบะ)				
อื่นๆ				
รวม				

2. ปริมาณการจำหน่าย ต่อเดือน

รายการผลิตภัณฑ์	จำนวน(คัน)/เดือน			
	2546	2547	2548	2549
รถยนต์นั่งส่วนบุคคล(รถเก๋ง)				
รถยนต์บรรทุกส่วนบุคคล(รถกระบะ)				
อื่นๆ				
รวม				

3. โครงสร้างต้นทุน/เงินลงทุนของผู้ประกอบการ ปี 2548

ต้นทุน/เงินลงทุน	มูลค่า(ล้านบาท)	ร้อยละ
1.ค่าตัวรถ		
2.ค่าซ่อมแซม/ตกแต่ง		
3.ค่าเช่าที่ดิน/อาคาร		
4.ค่าใช้จ่ายในการขาย		
5.ภาษีรายได้/ภาษีมูลค่าเพิ่ม		
รวม		

4. แหล่งที่มา/สัดส่วนของเงินลงทุน ปี 2548

แหล่งที่มาของเงินลงทุน	มูลค่า(ล้านบาท)	ร้อยละ
1.เงินทุนของตนเอง		
2.เงินกู้ยืมจากสถาบันการเงิน		
3.สินค้าฝากขาย		
4.		
5.		
รวม		

5. โครงสร้างที่มาของรายได้ของกิจการ

รายได้	มูลค่า(ล้านบาท)	ร้อยละ
1.กำไรจากตัวรถ		
2.ค่านายหน้า(รีเบท)		
3.ค่านายหน้าจากบริษัทประกันภัย		
4.		
5.		
รวม		

6. ปัจจัยที่ใช้ในการกำหนดราคาขาย

- (.....) 1. ....
- (.....) 2. ....
- (.....) 3. ....
- (.....) 4. ....
- (.....) 5. ....

7. ธุรกิจของท่านมีการรวมตัว/มีการขยายสาขา

(.....) เป็นกิจการเดี่ยว

(.....) มีการรวมตัว/มีสาขา

ธุรกิจในเครือคือ.....

8. แหล่งที่มา/แหล่งซื้อ ของรถยนต์มือสอง ปี 2548

แหล่งที่มา	ร้อยละ	ระบบการซื้อ
1.รับแลกเปลี่ยนจากเจ้าของรถโดยตรง		
2.ประมูลซื้อจากบริษัทประมูลรถยนต์		
3.ซื้อจากดีลเลอร์รถยนต์		
4.		
5.		
6.		
รวม		

9. กลุ่มลูกค้าเป้าหมายของผู้ประกอบการ

- (.....) 1. ผู้มีรายได้ประจำ (.....) 2. พ่อค้า/นักธุรกิจเอกชน
(.....) 3. เกษตรกร (.....) 4. ....

10. พฤติกรรมการแข่งขัน ทางด้านราคา

10.1 การแข่งขันกันระหว่างผู้ขาย(ในแนวตั้ง)

- (.....) รุนแรง (.....) เป็นระบบลูกค้าใครลูกค้ามัน/บางเบา

10.2 การแข่งขันในลักษณะของกลุ่มผู้ค้าขนาดเดียวกัน(ในแนวนอน)

- (.....) รุนแรง (.....) บางเบา

11. พฤติกรรมการแข่งขัน ที่มีใช้ราคา

- (.....) 1. ....
(.....) 2. ....
(.....) 3. ....

12. ความสามารถในการกีดกันผู้เข้ามาแข่งขันรายใหม่

- (.....) กีดกันได้ (.....) กีดกันไม่ได้

13. โครงสร้างระบบภาษีที่รัฐจัดเก็บจากธุรกิจของท่าน

(.....) 1. ....

(.....) 2. ....

(.....) 3. ....

14. นอกจากภาษีแล้วยังได้รับผลกระทบอะไร จากมาตรการบังคับของภาครัฐ

(.....) 1. ....

(.....) 2. ....

(.....) 3. ....

15. ด้านข้อมูลข่าวสารของผู้ซื้อ มีข้อมูลมากน้อย อย่างไร

(.....) มีความรู้มากขึ้นกว่าเดิม (.....) ยังมีข้อมูลความรู้ไม่มากนัก

และมีข้อมูลข่าวสารอะไร ที่ผู้ซื้อมักจะถามจากผู้ประกอบการ

(.....) 1. ....

(.....) 2. ....

(.....) 3. ....

(.....) 4. ....

(.....) 5. ....

16. ต้องการให้ภาครัฐสนับสนุนอะไรบ้าง

(.....) 1. ....

(.....) 2. ....

(.....) 3. ....

(.....) 4. ....

(.....) 5. ....

ภาคผนวก ข

การประกอบธุรกิจรถยนต์มือสองในประเทศไทย

โดยทำการศึกษาถึง การประกอบธุรกิจรถยนต์มือสองในประเทศไทย และธุรกิจอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้องโดยตรง เช่น ธุรกิจเช่าซื้อรถยนต์มือสอง ธุรกิจประมูลรถยนต์มือสอง และมาตรการทางกฎหมายต่าง ๆ ที่ภาครัฐมีบัญญัติเพื่อคุ้มครองผู้ประกอบการและคุ้มครองผู้บริโภค ดังนี้

1. การประกอบธุรกิจรถยนต์มือสองในประเทศไทย

ปัจจุบันการประกอบธุรกิจรถยนต์มือสองเป็นธุรกิจหนึ่งที่ได้รับคามนิยม ในการทำธุรกิจ มีขั้นตอนในการทำธุรกิจและมีกฎหมายที่เกี่ยวข้องกับธุรกิจอยู่หลายฉบับ มีรายละเอียดดังนี้

1.1 ข้อมูลทั่วไป เกี่ยวกับ “ธุรกิจรถยนต์มือสอง”

ขอบเขต ความหมาย ของคำว่า รถยนต์มือสอง

เนื่องจากยังไม่มีคำบัญญัติศัพท์ เพื่อให้มีความหมายของคำว่า “รถยนต์มือสอง” อย่าง เป็นทางการไว้แต่อย่างใด อีกทั้งความหมายของคำว่ารถยนต์มือสอง ยังมีถ้อยคำที่มีความหมาย ลักษณะเดียวกันคือ รถยนต์ใช้แล้ว กรมการขนส่งทางบกก็ยังมีคำจำกัดความของ คำว่า รถยนต์มือสอง ไว้โดยเฉพาะแต่อย่างใด ตามพจนานุกรม ฉบับราชบัณฑิตยสถาน พ.ศ.2542 ได้ให้ความหมายของคำว่า รถยนต์ หมายถึง ยานที่มีล้อสำหรับเคลื่อนไปเป็นยานพาหนะทุกชนิดที่ใช้ในการขนส่งทางบก ซึ่งเดินด้วยกำลังเครื่องยนต์ กำลังไฟฟ้า หรือพลังอื่นและหมายความรวมถึงรถพ่วงของรถนั้นด้วย

ตามพระราชบัญญัติการขนส่งทางบก พ.ศ.2522 ได้ให้คำจำกัดความไว้ดังนี้

“รถ” หมายความว่า ยานพาหนะทุกชนิดที่ใช้ในการขนส่งทางบก ซึ่งเดินด้วยกำลังเครื่องยนต์

ตามพระราชบัญญัติรถยนต์ พ.ศ. 2522 มาตรา 4

“รถ” หมายความว่า รถยนต์ รถจักรยานยนต์ รถพ่วง รถบดถนน รถแทรกเตอร์ และรถอื่นตามที่กำหนดไว้ในกฎกระทรวง และ

“รถยนต์” หมายความว่า รถยนต์สาธารณะ รถยนต์บริการ และรถยนต์ส่วนบุคคล

“รถยนต์สาธารณะ” หมายถึง รถยนต์รับจ้างระหว่างจังหวัด บรรทุกคนโดยสารได้ไม่เกินเจ็ดคน เป็นรถยนต์สาธารณะอื่นนอกจากรถยนต์โดยสารประจำทาง

“รถยนต์บริการ” หมายถึง รถยนต์บรรทุกคนโดยสาร หรือให้เช่า ซึ่งบรรทุกคนโดยสารได้ไม่เกินเจ็ดคน ซึ่งใช้ในการบริการธุรกิจโดยสาร รถยนต์บริการทัศนาจร และเป็นรถยนต์บริการให้เช่าเพื่อบรรทุกคนโดยสารหรือสิ่งของ

“รถยนต์ส่วนบุคคล” ตามพระราชบัญญัตินี้ หมายถึง

1. รถยนต์นั่งส่วนบุคคลไม่เกินเจ็ดคน
2. รถยนต์นั่งส่วนบุคคลเกินเจ็ดคน แต่ไม่เกินสิบสองคนและรถบรรทุกส่วนบุคคลที่มีน้ำหนักไม่เกินหนึ่งพันหกร้อยกิโลกรัม ซึ่งมีได้ประกอบการขนส่งเพื่อรับจ้าง

จากที่ได้กล่าวไว้ข้างต้น มีความเห็นว่า คำจำกัดความของคำว่า “รถยนต์มือสองหรือรถยนต์ใช้แล้ว” หมายถึง

1. รถยนต์ใด ๆ ที่ได้ผ่านการจดทะเบียน ได้รับอนุญาตที่ถูกต้องจากกรมการขนส่งทางบกแล้ว
2. รถยนต์ที่ได้มีการจำหน่ายแล้วแต่รถยนต์นั้นยังมิได้รับใบอนุญาตที่ถูกต้องจากกรมการขนส่งทางบก ผู้ซื้อได้นำเอารถยนต์ออกใช้งานแล้ว

“การโอนรถยนต์ใช้แล้ว” หมายถึง การโอนรถที่จดทะเบียนแล้ว ตามพระราชบัญญัติรถยนต์ พ.ศ. 2522 มาตรา 17 ได้บัญญัติไว้ในเรื่องดังกล่าวคือ ผู้โอน และผู้รับโอนต้องแจ้งต่อนายทะเบียนภายในสิบห้าวันนับแต่วันโอน

“การตรวจสภาพ” หมายถึง การดำเนินการตรวจสอบตามระเบียบกรมการขนส่งทางบก ว่าด้วยการตรวจสภาพตามกฎหมายว่าด้วยรถยนต์

“การตรวจสอบ” หมายถึง การตรวจสอบความถูกต้องของเลขตัวรถ เลขเครื่องยนต์ และสีรถ

1.2 การจดทะเบียนรถยนต์ตามพระราชบัญญัติรถยนต์ พ.ศ.2522

1.2.1 การจดทะเบียนรถยนต์

ผู้ใดที่มีความประสงค์จะขอจดทะเบียนรถยนต์ ตามที่ได้บัญญัติไว้ในพระราชบัญญัติรถยนต์ พ.ศ.2522 จะต้องดำเนินการตามระเบียบกรมการขนส่งทางบกตามที่อธิบดีได้กำหนดไว้กล่าวคือ พาหนะรถยนต์ทุกชนิดที่จะนำมาใช้งานจะต้องผ่านการจดทะเบียนรถยนต์ให้ถูกต้องเรียบร้อยเสียก่อน ซึ่งเป็นการทำประวัติของรถยนต์โดยกำหนดให้ เจ้าของรถยนต์จะต้องนำรถยนต์ไปยื่นขอจดทะเบียนที่กรมการขนส่งทางบก หรือสำนักงานขนส่งจังหวัด โดยการยื่นคำร้องขอจดทะเบียนพร้อมหลักฐานประกอบการได้มาของรถ ได้แก่ ใบเสร็จรับเงิน เอกสารการนำเข้าจากกรมศุลกากร หนังสือสัญญา สัญญาเช่าซื้อ เป็นต้น

รถที่จะขอจดทะเบียนนั้นจะต้องดำเนินการ ตามขั้นตอนดังนี้

1. เจ้าหน้าที่ตรวจสภาพรถ ตรวจสอบคำขอและหลักฐานประกอบคำขอ โดยให้ตรวจสอบหลักฐานเฉพาะเท่าที่จำเป็นต่อการตรวจสภาพรถ เช่น หนังสือแจ้งจำหน่าย เป็นต้น เมื่อเห็นว่าถูกต้องให้นำรถเข้ารับการตรวจสภาพ โดยยังไม่ต้องเก็บค่าธรรมเนียมใด ๆ ทั้งสิ้น

2. การตรวจสภาพรถ คือ การดำเนินการตรวจสภาพตามระเบียบกรมการขนส่งทางบก ว่าด้วยการตรวจสภาพตามกฎหมายว่าด้วยรถยนต์ กล่าวคือ

การตรวจสภาพรถยนต์เป็นขั้นตอนหนึ่งในการขอจดทะเบียนใหม่ของรถยนต์ และต้องมีการตรวจสภาพทุกครั้งเมื่อมีการเปลี่ยนแปลงเกี่ยวกับตัวรถ เช่น เปลี่ยนเครื่องยนต์ เปลี่ยนแปลงลักษณะของรถ เมื่อมีการเสียภาษีประจำปี เหล่านี้เป็นต้น แบบบันทึกการตรวจสภาพรถยนต์ มีรายละเอียดระบุ ประเภทของรถยนต์ ชนิดของรถยนต์ เลขตั้งถังรถและที่อยู่ เลขเครื่องยนต์และที่อยู่ สีของรถยนต์ ขนาดเครื่องยนต์ น้ำหนักเครื่องยนต์ ฯลฯ

รถยนต์ที่ได้ผ่านการตรวจสภาพจากฝ่ายตรวจสภาพรถยนต์เรียบร้อยแล้ว กรมการขนส่งจะมอบใบคู่มือประจำรถให้ผู้ถือกรรมสิทธิ์เป็นหลักฐาน 1 เล่ม ภายในเล่มมีการบันทึกรายการในการจดทะเบียนที่ระบุ วันจดทะเบียน เลขทะเบียน ประเภทรถ ลักษณะ ชนิด รุ่น สี เลขตัวรถและที่อยู่ ชนิดของเครื่องยนต์ เป็นต้น ฝ่ายทะเบียนของกรมการขนส่งจะต้องทำการถ่ายรูปรถยนต์ ลอกลายหมายเลขตัวถัง หมายเลขเครื่อง เก็บไว้ในทะเบียนประวัติ เพื่อประโยชน์ไว้ตรวจสอบความถูกต้องเมื่อมีการตรวจสภาพทุกครั้ง

นอกจากนั้น ในใบคู่มือจดทะเบียนต้องระบุชื่อรถ หมายเลขทะเบียน ผู้ถือกรรมสิทธิ์ และหลักฐานที่อยู่ของผู้ครอบครอง บันทึกรายการเสียภาษี บันทึกรายการเปลี่ยนแปลงกรรมสิทธิ์ที่มีการโอน รายการแจ้งย้าย ที่จะต้องบันทึกไว้ทุกขั้นตอน เมื่อเปลี่ยนแปลงเครื่องยนต์ เลขเครื่องยนต์ เปลี่ยนแปลงสี เปลี่ยนแปลงชนิดเชื้อเพลิง เปลี่ยนชื่อ ชื่อสกุลเจ้าของรถ เปลี่ยนที่อยู่ เจ้าของรถ จะต้องไปยื่นคำร้องขอแก้ไขเพิ่มเติมรายการในทะเบียนรถ และการบันทึกของเจ้าหน้าที่ที่ลงทะเบียนให้ถูกต้อง การเปลี่ยนแปลงตัวรถหรือส่วนใดส่วนหนึ่งของรถให้ผิดไปจากรายการที่ได้จดทะเบียนไว้จะต้องนำรถไปตรวจสอบและ ตรวจสภาพด้วยทุกครั้ง

จากการที่ได้ศึกษาในรายละเอียดการจดทะเบียนรถยนต์ทุกขั้นตอนและการตรวจสภาพรถ จะเห็นได้ว่า รายละเอียดเหล่านี้เป็นประโยชน์และมีความจำเป็นต่อการป้องกันการทุจริต การป้องกันการโจรกรรมและปลอมแปลงที่อาจจะเกิดขึ้นได้

1.2.2 การโอนทะเบียนเปลี่ยนเจ้าของ

การโอนทะเบียนเปลี่ยนเจ้าของทำได้โดยยื่นคำร้องขอโอนโดยผู้โอนและผู้รับโอน ต้องลงนามในคำร้องด้วยตนเอง ทั้งนี้ต้องแจ้งต่อนายทะเบียนภายใน 15 วัน นับแต่วันโอนและให้นำรถไปตรวจสอบ

1.3 การนำเข้ารถยนต์มือสองและชิ้นส่วนอะไหล่ของรถยนต์มือสอง เข้ามาในราชอาณาจักร

การนำเข้ารถยนต์มือสองและชิ้นส่วนอะไหล่ของรถยนต์มือสอง (เชียงใหม่) เข้ามาในราชอาณาจักร นั้นเป็นวิธีการหนึ่งที่ทำให้เกิดรถยนต์มือสองขึ้นในประเทศไทย มีข้อพิจารณา ดังนี้

1.3.1 การนำเข้ารถยนต์มือสอง

การนำเข้ารถยนต์ใช้แล้วจากต่างประเทศ จะต้องปฏิบัติตามระเบียบของกองการค้าทั่วไป กรมการค้าต่างประเทศ กระทรวงพาณิชย์ ซึ่งกระทรวงพาณิชย์ได้มีประกาศให้นำเข้ารถยนต์มือสองไม่ว่าจะปรับปรุงสภาพแล้วหรือไม่ก็ตามเป็นสินค้าที่ต้องขอรับหนังสืออนุญาตนำเข้ามาในราชอาณาจักรด้วย ปัจจุบันกระทรวงพาณิชย์ได้กำหนด การนำเข้ารถยนต์มือสอง แบ่งได้ 2 ประเภท ดังต่อไปนี้

1) การนำเข้าแบบเฉพาะตัว เป็นกรณีที่ทางการเปิดโอกาสให้ผู้ที่อยู่ต่างประเทศเป็นเวลานานและจะเดินทางกลับเข้ามาอยู่ในประเทศไทยเป็นการถาวร สามารถนำรถยนต์ที่ตนได้ใช้อยู่ในต่างประเทศนำกลับเข้ามาด้วยได้ เป็นการนำเข้าแบบถาวร

มีหลักเกณฑ์การนำเข้าแบบเฉพาะตัว ดังต่อไปนี้ คือ

1.1) อนุญาตให้นำเข้ามาใช้เป็นการเฉพาะตัวเพียงคนละ 1 คัน
1.2) ห้ามมิให้จำหน่ายจ่ายโอนภายใน 3 ปีนับแต่วันที่ได้รับอนุญาตให้นำเข้า

1.3) ผู้ที่จะนำเข้าได้ต้องอยู่ต่างประเทศติดต่อกันนานกว่า 1 ปี 6 เดือนแล้วเดินทางกลับมายังประเทศไทยเป็นการถาวร

1.4) ถือกรรมสิทธิ์หรือครอบครองรถในต่างประเทศไม่น้อยกว่า 1 ปี 6 เดือน(นับตั้งแต่วันที่จดทะเบียนจนถึงวันที่เดินทางกลับ)

1.5) มีใบอนุญาตขับขี้อยนต์ของต่างประเทศที่ใช้ควบคู่กับรถยนต์นั้นไม่น้อยกว่า 1 ปี 6 เดือน)

1.6) มีหลักฐานภูมิลำเนาอยู่ในประเทศไทย

ผู้มีสิทธิ์นำเข้าได้ มีดังต่อไปนี้ คือ

1.6.1) บุคคลที่มีสัญชาติไทย

1.6.2) บุคคลที่เป็นชาวต่างประเทศ คือ กรณีชาวต่างประเทศจะอนุญาตให้นำเข้าได้เฉพาะผู้ที่เดินทางเข้ามาอยู่ในประเทศไทย โดยมีหนังสืออนุญาตการเข้ามาอยู่ในประเทศไทยจากกองตรวจคนเข้าเมือง สำนักงานตำรวจแห่งชาติและใบอนุญาตทำงานของกระทรวงแรงงาน ไม่ต่ำกว่า 1 ปี

ทั้งนี้ เมื่อได้นำเข้ามาในประเทศไทยแล้ว เจ้าของรถจะต้องไปดำเนินการจดทะเบียนที่กรมการขนส่งทางบก ตามระเบียบกรมการขนส่งทางบก ว่าด้วยการดำเนินการเกี่ยวกับทะเบียนและภาษีรถ ตามกฎหมายว่าด้วย รถยนต์ พ.ศ.2531

2) การนำเข้าเพื่อส่งกลับ เป็นการนำรถยนต์มือสองเข้ามาเพื่อปรับสภาพแล้วส่งออก เป็นการนำเข้ามาเพียงชั่วคราว ซึ่งเป็นกรณีที่รัฐมนตรีว่าการกระทรวงพาณิชย์ กำหนดให้รถยนต์มือสองเป็นสินค้าที่ต้องขออนุญาตในการนำเข้าในราชอาณาจักร ทั้งนี้เพื่อประโยชน์ต่อเศรษฐกิจและเป็นการส่งเสริมการค้าของประเทศ เป็นการนำรถยนต์มือสองเข้ามาในราชอาณาจักรเพื่อปรับสภาพแล้วส่งออก พ.ศ.2541 โดยมีระยะเวลาในการปรับปรุงสภาพรถยนต์ที่อนุญาตให้นำเข้าให้เสร็จเรียบร้อยแล้วส่งออกป็นอราชอาณาจักรภายในกำหนด 1 ปี

1.3.2 การนำเข้าอะไหล่ ชิ้นส่วน ของรถยนต์มือสอง (เชียงใหม่)

แหล่งที่มาของ อะไหล่ และ ชิ้นส่วนของรถยนต์มือสองนี้คือ นำเข้ามาจากประเทศญี่ปุ่น เพราะญี่ปุ่นมีข้อกำหนดการจำกัดอายุการใช้งานของรถยนต์ เมื่อรถยนต์คันนั้นมีอายุใช้งานครบตามระยะเวลาที่กำหนดไว้ ก็จะต้องถูกจำหน่ายให้เป็นซากรถยนต์ทันที หากนำมาใช้ถือว่ามีความผิด เมื่อได้มีการจำหน่ายเป็นซากรถแล้ว กลุ่มประเทศที่กำลังพัฒนาโดยเฉพาะประเทศไทย นิยมซื้อซากรถยนต์ประเภทนี้ นำเข้ามาจำหน่ายโดยซื้อขายกันเป็นชิ้นส่วนอะไหล่ ที่เรียกกันจนติดปากว่า “อะไหล่เชียงใหม่” แล้วนำมาประกอบเป็นรถยนต์ ซึ่งเป็นวิธีการหนึ่งที่ทำให้เกิดการซื้อขายรถยนต์มือสอง เช่นกันซึ่งทำกันมานานแล้ว ซึ่งกองการค้าสินค้าทั่วไป กรมการค้าต่างประเทศ เป็นผู้ดูแลในเรื่องนี้โดยตรง แต่ยังไม่มีความมาตรการในการควบคุมในเรื่องนี้ไว้แต่อย่างใด เพราะเน้นหนักในเรื่องของรถยนต์ที่ประกอบเป็นคันมากกว่า การที่ผู้ประกอบการธุรกิจรถยนต์มือสองได้นำอะไหล่ชิ้นส่วนรถยนต์มือสองมาประกอบเป็นรถยนต์เพื่อขาย จึงสามารถทำได้โดยไม่มีข้อจำกัด

2. การประกอบการธุรกิจซื้อขายรถยนต์มือสอง

2.1 ความเป็นมาของการประกอบการธุรกิจซื้อขายรถยนต์มือสอง

ในอดีตนั้นไม่ปรากฏข้อมูลที่เป็นเอกสารที่ใช้ในการอ้างอิงให้เห็นได้อย่างเด่นชัดหากแต่ได้สอบถามจากผู้รู้ที่เชื่อถือได้ ได้สันนิษฐานว่า รถยนต์มือสองในประเทศไทยนั้น นำเกิดขึ้นเป็นธุรกิจเมื่อประมาณปี พ.ศ.2517-2518 จากการนำเข้ารถยนต์มือสองจากประเทศญี่ปุ่นในรูปแบบของรถแท็กซี่ ยี่ห้อโตโยต้า คราวนี้ (นายทองอยู่ ว่องเรืองอรุณ , 6 มีนาคม 2544) ซึ่งก็เป็นการนำเข้ามาจากต่างประเทศเนื่องจากธุรกิจประกอบรถยนต์หรือธุรกิจการประกอบตัวถัง ยังไม่เกิดขึ้นในประเทศไทยสมัยนั้น แต่รถยนต์มีความจำเป็นต่อการดำรงชีวิตและฐานะของคนในสังคมมีความไม่เท่าเทียมกันจึงทำให้มีการซื้อขายรถยนต์มือสองขึ้น

ทั้งนี้ การซื้อขายรถยนต์มือสองที่ทำกันนั้น เป็นไปตามความพึงพอใจระหว่างผู้ซื้อและผู้ขายจะตกลงกัน สถานที่เริ่มแรกที่มีการประกอบการธุรกิจซื้อขายรถยนต์มือสองกันคือ เต็นท์บางขุนพรหม

การซื้อขายรถยนต์มือสองในประเทศไทย มีหลายแบบด้วยกัน เพราะการซื้อขายรถยนต์ในประเทศไทย ไม่มีระเบียบที่ยุ่งยากซับซ้อน ไม่มีกฎหมายใดหรือหน่วยงานใดดูแล โดยเฉพาะเจาะจง การซื้อขายเป็นแบบง่าย ๆ เมื่อได้ทำความตกลงกันระหว่างผู้ซื้อผู้ขาย และหากรถยนต์นั้นเป็นรถยนต์ที่มีหลักฐานถูกต้อง และ รถยนต์ได้ผ่านการตรวจสอบจากนายทะเบียนตามระเบียบของพระราชบัญญัติกรมการขนส่งทางบก พ.ศ.2522 เรียบร้อยแล้ว ก็นำไปขอจดทะเบียนที่กรมการขนส่งทางบก หรือสำนักงานขนส่งจังหวัดในจังหวัดนั้น ๆ เพื่อเปลี่ยนแปลงรายการจดทะเบียนในคู่มือทะเบียนรถและเจ้าของรถยนต์ผู้ถือกรรมสิทธิ์ เป็นอันเรียบร้อยแล้ว

2.2 แหล่งซื้อขายรถยนต์มือสองของประเทศไทย แยกประเภทได้ดังต่อไปนี้ คือ

2.2.1 การซื้อขายจากตัวแทนจำหน่ายรถยนต์ (Dealer)

เนื่องจากรถยนต์มือสองไม่มีโรงงานผลิต จึงต้องอาศัยการแลกเปลี่ยนรถยนต์ที่ บริษัทตัวแทนจำหน่ายรถยนต์ใหม่ รับแลกเปลี่ยนรถยนต์มือสองให้กับลูกค้าที่ต้องการรถยนต์ใหม่โดยการเพิ่มเงินให้แก่บริษัทจำหน่ายรถยนต์จากราคาของรถยนต์คันเก่า โดยจะนำรถยนต์คันเก่าไปจำหน่ายในแผนกรถยนต์ใช้แล้ว ซึ่งบริษัทอาจนำไปปรับปรุงซ่อมแซมให้มีสภาพใหม่ขึ้นแล้วนำไปขายให้แก่ลูกค้าผู้สนใจต่อไป

2.2.2 การซื้อขายจากผู้ประกอบการรถยนต์มือสอง (เด็ทท์รอด)

การประกอบธุรกิจซื้อขายรถยนต์มือสองที่ผู้วิจัยจะกล่าวถึงนี้ เป็นบริการที่ใช้ชื่อเรียกหลายรูปแบบ ที่รวบรวมมาได้มีชื่อต่าง ๆ กัน แต่ข้อเท็จจริงส่วนใหญ่ตั้งอยู่ในรูปแบบ “เด็ทท์บริการ” แม้บางรายจะอยู่ในอาคารบ้างแต่จะมีเด็ทท์บริการควบคู่ไปด้วย คำว่า “เด็ทท์บริการ” เป็นชื่อที่วงการตลาดรถยนต์มือสองรู้และเข้าใจโดยทั่วไปเช่น เด็ทท์บริการ หมายเลขที่....., ตลาดนัดรถยนต์คาร์พลาซ่า คาร์เซ็นเตอร์ บริษัท หรือห้างหุ้นส่วนจำกัด..... ศูนย์บริการรถบ้าน

แหล่งรวมรถ เป็นต้น

สถานที่ประกอบการธุรกิจซื้อขายรถยนต์มือสองประเภทนี้นั้นพบได้ทั้งในอาคาร ตึก บ้าน บริเวณที่ว่าง แต่ส่วนใหญ่แล้วนิยมประกอบกิจการในรูปแบบของเด็ทท์ที่ตั้งอยู่ในย่านถนนสายหลัก ที่เป็นชุมชนสัญจรผ่านไปมา สำหรับในกรุงเทพมหานคร สามารถพบเห็นได้ทั่วไป ทุกมุมเมือง โดยเฉพาะย่านถนนรัชดาภิเษก จะเป็นแหล่งรวมรถมือสองมากที่สุด มีจำนวนเด็ทท์มากมาย

ตั้งแต่ขนาดเล็ก ขนาดกลางและขนาดใหญ่ มีหมายเลขเดินที่เรียงเป็นลำดับ เพื่อให้ลูกค้าสะดวกในการติดต่อ ตลอดจนคำโฆษณาให้บริการต่างๆรวมไปถึงการรับประกันและบริการหลังการขายที่มีให้แก่ลูกค้า สำหรับในเขตภาคเหนือ จะตั้งอยู่ในย่านถนนสายหลักที่เป็นเส้นทางการสัญจร อยู่ตามสี่แยก เช่น จังหวัดเชียงใหม่ส่วนใหญ่ตั้งอยู่ที่ ถนนรัตนโกสินทร์ ถนนอักษฎา ถนนสายเชียงใหม่-พร้าว (แยกแม่ใจ) จังหวัดพิษณุโลกตั้งอยู่แถบสองฝั่งของถนนมิตรภาพเป็นหลัก

จังหวัดนครสวรรค์ตั้งอยู่สองฝั่งของถนนสายนครสวรรค์-พิษณุโลก เป็นหลัก

แหล่งที่มาของรถยนต์มือสองที่นำมาซื้อขายแลกเปลี่ยน นั้นมาจากหลายลักษณะ และวิธีการที่แตกต่างกัน สามารถแยกอธิบายได้ดังต่อไปนี้

เมื่อผู้ประกอบการธุรกิจได้รับอนุญาตการประกอบการค้าของเก่า (ตามพระราชบัญญัติควบคุมการขายทอดตลาดและค้าของเก่า พ.ศ. 2474 จากกระทรวงมหาดไทย) และจดทะเบียนการค้ากับกระทรวงพาณิชย์ เรียบร้อยแล้ว ก็เป็นเรื่องของการดำเนินการธุรกิจซื้อขาย แลกเปลี่ยนรถยนต์มือสองกัน รถยนต์มือสองที่ได้มาทำการซื้อขายในเดินที่บริการมาจากแหล่งต่าง ๆ กัน ในสภาพที่แตกต่างกัน ตั้งแต่คุณภาพดีเยี่ยม ลดหลั่นรองลงมาตามลำดับ ทั้งในสภาพเดิมและในสภาพที่ซ่อมแซมปรับปรุงเรียบร้อยแล้วอย่างดี จนยากที่ผู้ซื้อจะรู้ได้ว่าสภาพก่อนซ่อมแซมปรับปรุงนั้นสภาพเป็นสภาพใด

วิธีการให้ได้มาซึ่งรถยนต์มือสองเพื่อบริการในเดินที่จำหน่ายนั้น ได้มาโดยวิธีที่ต่างกันหลายวิธีตามความสามารถในการเสาะแสวงหาของผู้ประกอบการ เพื่อให้ได้รถยนต์มาทำการซื้อขายแลกเปลี่ยนตามที่ต้องการ เท่าที่ผู้วิจัยได้สำรวจพบว่า ผู้ประกอบการได้รถยนต์มาจำหน่ายในเดินที่หลายวิธี มีดังต่อไปนี้คือ

1) ผู้ประกอบธุรกิจซื้อมาจากเจ้าของรถโดยตรง จากที่ผู้เป็นเจ้าของรถลงประกาศโฆษณาขายตามสื่อที่เกี่ยวข้อง เช่น จากโฆษณาในวารสารแหล่งรถยนต์ โดยผู้ประกอบการธุรกิจจะไปพบกับเจ้าของรถยนต์โดยตรง ซื้อขายกันตามสภาพของรถยนต์และความพอใจ อีกทั้งจะได้ทราบประวัติรถยนต์จากเจ้าของโดยตรง

2) ผู้ประกอบธุรกิจซื้อมาจากสถาบันการเงิน หรือผู้รับจำนำซึ่งขาดการผ่อนส่งที่เรียกว่า “หลุดไฟแนนซ์” หรือ “หลุดจำนำ” โดยผู้ประกอบการได้ไปติดต่อซื้อจากบริษัทหรือผู้รับจำนำโดยตรง

3) โดยแจ้งประกาศโฆษณาในสื่อการซื้อขายหรือประกาศโดยวิธีต่าง ๆ ในการบริการซื้อขายแลกเปลี่ยนรถยนต์มือสอง ประกาศรับซื้อ รถยนต์เก่าโดยให้ราคาดี หรือเสนอ บริการจูงใจอื่น ๆ เช่นรับซื้อรถยนต์หลุดจำนำ รถจะถูกยึดจากการค้างค่างวดผ่อนชำระ การบริการ เงินด่วนหรือบริการอื่น ๆ เพื่อเป็นการจูงใจให้มาใช้บริการ

4) มีการจัดซื้อรถยนต์มือสองโดยผ่านระบบนายหน้า การซื้อขายนายหน้าจะมี รายได้จากเงินรางวัลหรือเงินเปอร์เซ็นต์จากการซื้อการขาย อาจจะได้จากผู้ซื้อ หรือผู้ขายก็ได้ ตามแต่จะได้ตกลงกัน

5) เจ้าของรถยนต์ผู้ต้องการขายรถยนต์ของตนนำมาฝากขายที่ตัวแทนบริการ โดยตรง โดยมีการตกลงกับเจ้าของตัวแทนผู้ประกอบการธุรกิจเป็นกรณี ๆ ไป เช่น บางกรณีเจ้าของตี ราคากำหนดราคาขายไว้ หากเจ้าของตัวแทนนำไปขายได้สูงกว่าเจ้าของตัวแทนก็มีสิทธิ์ได้เงินส่วนเกิน จากราคาที่เจ้าของกำหนดไว้ หรือ เจ้าของตัวแทนที่ได้รับค่าตอบแทนเป็นรางวัลหรือเปอร์เซ็นต์การขาย จากราคาที่จำหน่ายได้ตามแต่จะตกลงกัน นอกจากนี้นี้อาจจะมีวิธีอื่น ๆ อีกเช่น เจ้าของรถยนต์จ่าย เป็นค่าเช่าพื้นที่จอดตามราคาที่เจ้าของตัวแทนกำหนดอาจเป็นรายวัน หรือรายเดือน ตามแต่จะตกลง กัน

6) รถยนต์ที่ได้มาจากการเข้าประมูลซื้อรถยนต์จาก บริษัทประมูล เนื่องจาก ปัจจุบันมีธุรกิจการประมูลขายรถยนต์มือสองที่ใช้แล้วจากหลาย ๆ ผู้ประกอบการธุรกิจทั้งในรูป ของ บริษัท ห้างหุ้นส่วนจำกัด กำลังได้รับความนิยมอยู่ในปัจจุบัน

นอกจากนั้นผู้ประกอบการบางรายยังสามารถติดต่อกับหน่วยงานราชการบาง หน่วย บางสถาบัน ที่มีการประมูลขายรถยนต์ที่ได้ใช้งานมาแล้วระยะหนึ่ง ทางราชการหรือบาง หน่วยงานมีระเบียบให้นำออกมาประมูลขายได้ นอกจากนั้นรถยนต์หมดสภาพการใช้งาน หรือซาก รถยนต์ที่เสื่อมสภาพแล้วก็มีมีการประมูลขายเช่นกัน ผลการประมูลขึ้นอยู่กับความสามารถของ ผู้ประกอบการแต่ละแห่งจะสามารถชนะการประมูลหรือไม่

2.2.3 การซื้อขายจากการประมูลขายรถยนต์มือสอง

ที่ผ่านมาตลาดการซื้อขายรถยนต์มือสอง อำนาจการตั้งราคาขึ้นอยู่กับผู้ขายรถยนต์ แต่ละแห่ง แม้ว่าผู้ขายบางรายจะพยายามกำหนดราคากลางให้เป็นมาตรฐาน แต่ก็ยังไม่เป็นที่ ยอมรับจากผู้บริโภคและสาธารณชน ต่อมาในปี พ.ศ.2534 ได้มีบริษัท สหการประมูล จำกัด นำ รูปแบบการประมูลแบบเปิดมาใช้ เพื่อเป็นทางเลือกในการซื้อขายรถยนต์มือสอง พร้อมทั้งมีการ จัดทำคู่มือการประมูล การประเมินราคา ช่วยให้ผู้ซื้อและผู้ขายมีข้อมูลที่ช่วยในการตัดสินใจตั้ง

ราคาขาย เสนอราคาซื้อ ทั้งสองฝ่ายได้ราคาพอใจโดยไม่มีการผูกขาด เพราะด้วยวิธีการประมูลนั้น ราคาของรถยนต์จะขึ้นอยู่กับกลไกของตลาดโดยตรง

ตลาดการประมูลซื้อขายรถยนต์เป็นแหล่งการซื้อขายรถยนต์มือสองที่ปัจจุบันได้รับความนิยมจากผู้บริโภคเป็นจำนวนมาก ผู้ที่ให้ความสนใจมีทั้งผู้ต้องการขายและผู้ต้องการซื้อ นอกจากนั้น ตลาดประมูลยังเป็นแหล่งสำคัญอีกแห่งหนึ่งของผู้ประกอบการธุรกิจซื้อขายรถยนต์มือสองประเภท เติร์ทบริการ ที่บรรดาเติร์ทบริการเหล่านี้ นิยมไปทำการประมูลซื้อรถยนต์เพื่อนำมาวางขายในเติร์ทของตน เพราะบรรดารถยนต์ที่นำไปสู่ตลาดการประมูลขายนั้นมีกว้างขวางหลาย ๆ ประเภท หลายสภาพ ตั้งแต่สภาพเก่าราคาถูกเป็นซากรถ ไปจนถึงสภาพใหม่ราคาสูง เป็นรถที่ยังไม่ได้ทำการจดทะเบียนก็มี ประกอบกับปัจจุบันนอกจากจะมีการประมูลในกรุงเทพมหานครแล้วยังมีการกระจายการประมูลไปที่ต่างจังหวัดอีกด้วย มีการประมูลเป็นประจำทุกเดือน เช่น จังหวัดพิษณุโลก จังหวัดนครราชสีมา จังหวัดราชบุรี และนครปฐม เป็นต้น

ธุรกิจการประมูลรถยนต์มือสองที่ดำเนินอยู่ส่วนใหญ่ดำเนินการในรูปของบริษัทจำกัด ที่ได้รับความนิยมเป็นที่ยอมรับทั้งทางราชการและประชาชน ผู้สนใจมีการดำเนินการที่มีมาตรฐานแก่ผู้ซื้อขาย บริษัทการประมูลที่มีผู้นำเอารถยนต์เข้าไปฝากประมูลขายจำนวนมากและเป็นที่ยอมรับเชื่อถือจากผู้ซื้อผู้ขาย ได้แก่ บริษัทดังนี้

1. บริษัท สหการประมูล จำกัด

ตั้งอยู่ที่ 19/8 หมู่ที่ 13 ถนนประชาอุทิศ เขตวังทองหลาง กรุงเทพฯ

ดำเนินธุรกิจการประมูลทรัพย์สิน ทั้งบ้านมือสอง รถยนต์มือสอง ทุกวันเสาร์-อาทิตย์ ตั้งแต่เวลา 12.00 น. เป็นต้นไป นอกจากนี้ยังมีสาขาต่างจังหวัดอีก 4 แห่งคือ ที่ สาขาพิษณุโลก สาขานครราชสีมา สาขาราชบุรี และสาขานครปฐม โดยจะทำการประมูลเดือนละครั้ง

2. บริษัท กรุงเทพการประมูล จำกัด

ตั้งอยู่ที่ 529 ซอยลาดพร้าว 101 ถนนลาดพร้าว เขตวังทองหลาง กรุงเทพฯ

ดำเนินธุรกิจการประมูลรถยนต์มือสองประมูล ทุกวันเสาร์เวลา 14.30 น. เป็นต้นไป นอกจากนี้ยังมีสาขาต่างจังหวัดอีก 2 แห่งคือ ที่ สาขาพิษณุโลก และสาขานครราชสีมา โดยจะทำการประมูลเดือนละครั้ง

3. บริษัท สากลการประมูล จำกัด

ตั้งอยู่ที่ สยามจัสโก้ ถนนรัตนานิเบศร์ จังหวัดนนทบุรี ดำเนินธุรกิจการประมูลรถยนต์มือสอง ประมูลทุกวันเสาร์ เวลา 12.00 น.

2.2.4 แหล่งที่มาของรถยนต์ที่ประมูลขาย

ในแต่ละครั้ง ที่มีการประมูลขาย มีผู้นำเอารถยนต์เข้ามาฝากประมูลขายเป็นจำนวนมาก ได้แก่

- 1) เจ้าของรถยนต์โดยตรงซึ่งเป็นบุคคลทั่วไป
- 2) บริษัทที่ทำธุรกิจไฟแนนซ์ ซึ่งเป็นรถยนต์ที่หลุดจากการผ่อนส่งค้างงวดเช่าซื้อ แล้วถูกบริษัทยึดรถคืน
- 3) รถยนต์จากสถาบันการเงินต่างๆ
- 4) พ่อค้ารถยนต์ทั่วไป

2.2.5 ระเบียบข้อปฏิบัติของบริษัทประมูล

ทุกบริษัทมีการกำหนดข้อปฏิบัติในการนำรถยนต์ฝากขายโดยการประมูลและข้อปฏิบัติสำหรับผู้ซื้อในลักษณะก่อนการประมูล ขณะทำการประมูลและหลังการประมูล ทั้งในลักษณะประกาศปิดไว้ในบริเวณเพื่อให้ทุกคนทราบและจัดทำเป็นระเบียบแจกแนบให้ลูกค้าผู้ที่ยื่นใบสมัครลงทะเบียนการประมูล มีระเบียบการดังนี้

ข้อปฏิบัติก่อนการประมูล

- 1) เงื่อนไขสำหรับผู้ต้องการขายรถยนต์ก่อนการประมูล
  - 1.1) ผู้ต้องการขายต้องนำรถยนต์ไปสมัครลงทะเบียนที่บริษัทที่ตนสนใจได้ ทุกวันก่อนทำการประมูล หรือก่อนถึงเวลาประมูลตามแต่บริษัทจะกำหนด
  - 1.2) นำทะเบียนรถยนต์หรือสำเนา ที่แสดงผู้ถือกรรมสิทธิ์คนสุดท้าย
  - 1.3) บัตรประจำตัวประชาชนและทะเบียนบ้านของผู้เป็นเจ้าของรถยนต์
  - 1.4) รถยนต์ที่ผู้ขายนำมาจอดประมูล ทางบริษัทจะมีการคุ้มครองอัคคีภัย
  - 1.5) ผู้ขายสามารถร่วมกำหนดราคาขายร่วมกับบริษัทในราคาที่เหมาะสม
  - 1.6) กรณีที่ขายรถยนต์ไม่ได้ ผู้ขายไม่ต้องเสียค่าใช้จ่ายใด ๆ

1.7) เงื่อนไขที่ผู้ขายต้องจ่ายกรณีทีประมูลได้ คือ ค่าสมัครคันละ 1,500 บาทและค่านายหน้า 2.5 % หรือกรณีรถคันใดขายได้เกิน 500,000 บาท หักค่านายหน้า 1.0 % (แล้วแต่ความแตกต่างของบริษัทประมูลแต่ละบริษัทจะกำหนด)

2) เงื่อนไขสำหรับผู้ต้องการซื้อก่อนการประมูล

2.1) การตรวจสอบสภาพรถยนต์ สามารถตรวจสอบได้ก่อน การประมูล ตามที่บริษัทแต่ละแห่งจะกำหนด เช่น ตั้งแต่เวลา 9.00 น.- 12.00 น.

2.2) ราคารถยนต์ที่เข้าร่วมประมูล จะติดไว้ที่กระจกรถทุกคัน

2.3) ผู้ต้องการซื้อหรือร่วมประมูล จะต้องลงทะเบียนพร้อมแสดงและมอบ บัตรประจำตัวประชาชน ด้วยเงินสด 10,000 บาทหรือ 20,000 บาท (ตามแต่ละบริษัทประมูลที่จะ กำหนด) พร้อมรับป้ายหมายเลขประจำตัวผู้เข้าประมูล

2.4) ขอรับใบรายการรถยนต์ที่จะทำการประมูล ซึ่งทางบริษัทได้ ทำรายการแจ้งรายละเอียดเกี่ยวกับลำดับที่ของรถยนต์ที่จะทำการประมูล ยี่ห้อรถ/รุ่น ชนิดเกียร์ จำนวนซี.ซี. ปี พ.ศ.ที่จดทะเบียน หมายเลขทะเบียน/จังหวัด สีรถ วันครบกำหนดภาษี รายละเอียด อุปกรณ์ (แอร์ วิทยุ เทป ล้อแมกซ์ พวงมาลัยเพาเวอร์) จำนวนเลขไมล์ ราคาขั้นต่ำที่เปิดประมูล ภาษีที่ต้องเสีย (Vat 7%) นอกจากนี้ยังระบุประเภทรถยนต์ไว้ด้วย เช่น รถเก๋ง รถกระบะ รถที่ขับเคลื่อนไม่ได้/ซากรถ

2.5) กรณีที่ทำการประมูลได้ ผู้ประมูลจะต้องจ่ายเงินมัดจำเป็นเงินสด 10% พร้อมชำระภาษีมูลค่าเพิ่ม 7% ของราคาของที่ประมูลได้, ค่าดำเนินการประมูลคันละ 6,420 บาท (สหการประมูล) หรือ 7,815 บาท (กรุงเทพการประมูล) และค่าขนย้าย ค่าแจ้งการหยุดใช้ เป็นต้น

2.6) ชำระเงินส่วนเหลือภายใน 6 วันทำการ หากเกินกำหนดจะถูกปรับเงิน มัดจำและค่าใช้จ่ายต่าง ๆ และสามารถรับรถยนต์ได้เมื่อชำระเงินครบถ้วน การรับเล่มทะเบียนและ ชุดโอนกรรมสิทธิ์จะได้รับภายใน 15 วันหลังจากที่ชำระเงินครบถ้วนและต้องทำการโอนกรรมสิทธิ์ ภายใน 90 วันนับจากวันที่รับเอกสารเรียบร้อยแล้ว

3) เงื่อนไขขณะกำลังประมูลและวิธีการประมูล

รถยนต์ที่จะทำการประมูล เจ้าหน้าที่จะขับรถนำไปจอดไว้ที่บริเวณประมูล ตามลำดับรายการทีละคัน เมื่อประมูลเสร็จก็จะนำออกไปจอดที่บริเวณลานจอดตามเดิม วิธีการ ปฏิบัติในการประมูล พิธีกรจะอธิบาย แจ้งลำดับรายการ สภาพรถโดยสรุป ยี่ห้อ รุ่น ราคาเปิด ประมูล และเริ่มประมูลอย่างเปิดเผย วิธีประมูลมีระเบียบวิธีปฏิบัติดังนี้

3.1) ผู้ร่วมประมูลแสดงเจตนาการซื้อรถยนต์ด้วยวิธียกป้ายหมายเลขประมูลเท่านั้น โดยเริ่มประมูลจากราคาเริ่มต้น ซึ่งหากมีผู้เข้าสู่อราคาดสามารถเสนอราคาซื้อเพิ่มได้ โดยพิธีกรจะปรับราคาขึ้นครั้งละ 2,000 บาท และผู้เสนอราคาสูงสุดจะเป็นผู้ชนะการประมูล

3.2) พิธีกรผู้ดำเนินการประมูลจะทำการนับครั้งที่ 1 ครั้งที่ 2 ตามลำดับ หากไม่มีผู้โดยกมือเสนอราคาใหม่ เมื่อผู้ดำเนินการประมูลนับถึงครั้งที่ 3 พร้อมเคาะค้อนไม้ลงบนโต๊ะ ก็จะถือว่าผู้ที่เสนอราคาผู้นั้นเป็นผู้ทำการประมูลได้

3.3) ผู้ชนะการประมูลต้องลงลายมือชื่อในเอกสารหลักฐานการประมูล เพื่อนำไปชำระเงินมัดจำ

4) เงื่อนไขของผู้ซื้อหลังทำการประมูลได้ เมื่อเสร็จสิ้นการประมูลแต่ละครั้งแต่ละคัน เจ้าหน้าที่จะนำรถยนต์ออกไปจอดที่บริเวณจอดแห่งเดิมพร้อมติดสติ๊กเกอร์ผลการประมูล และมีเงื่อนไขดังนี้

4.1) กรณีที่ประมูลได้ ผู้ประมูลจะต้องจ่ายเงินมัดจำเป็นเงินสด 10% พร้อมชำระภาษีมูลค่าเพิ่ม 7% ของราคาารถที่ประมูลได้, ค่าดำเนินการประมูลคันละ 6,420 บาท (สหการประมูล) หรือ 7,815 บาท (กรุงเทพการประมูล) และค่าขนย้าย ค่าแจ้งการหยุดใช้ เป็นต้น

4.2) ชำระเงินส่วนเหลือภายใน 6 วันทำการ หากเกินกำหนดจะถูกริบเงินมัดจำและค่าใช้จ่ายต่าง ๆ และสามารถรับรถยนต์ได้เมื่อชำระเงินครบถ้วน การรับเล่มทะเบียนและชุดโอนกรรมสิทธิ์จะได้รับภายใน 15 วันหลังจากที่ชำระเงินครบถ้วนและต้องทำการโอนกรรมสิทธิ์ภายใน 90 วันนับจากวันที่รับเอกสารเรียบร้อยแล้ว

4.3) ผู้ที่ประมูลได้จะต้องรับผิดชอบเรื่องค่าธรรมเนียมการโอน ค่าอากร ค่าแจ้งย้ายและค่าภาษีต่าง ๆ เองทั้งสิ้น

3. การประกอบการธุรกิจเช่าซื้อรถยนต์มือสอง

3.1 ประเภทของการประกอบการธุรกิจเช่าซื้อ จำแนกออกได้เป็น 2 ประเภทคือ

3.1.1 การเช่าซื้อรถยนต์มือสองจากสถาบันการเงิน

ระบบการเช่าซื้อจากสถาบันการเงิน ปัจจุบันธนาคารแห่งประเทศไทยประกาศอนุญาตให้ธนาคารพาณิชย์ทุกแห่งสามารถดำเนินธุรกิจให้เช่าซื้อและให้เช่าแบบลิสซิ่งได้ เริ่มมีผลบังคับใช้ตั้งแต่วันที่ 27 กันยายน 2547 เป็นต้นมา ช่วงก่อนที่ธนาคารพาณิชย์จะได้รับอนุญาตนั้น

สินเชื่อประเภทนี้เติบโตต่อเนื่องตั้งแต่ปี 2543 โดยมีบริษัทเงินทุนและสถาบันที่ไม่ใช่ธนาคารพาณิชย์ (Non-bank) ดำเนินธุรกิจประเภทนี้อยู่ สินเชื่อเช่าซื้อของบริษัทเงินทุน เติบโตจาก 24,128 ล้านบาทในปี 2543 มาเป็น 138,750 ล้านบาทในปี 2546 เติบโตประมาณ 60-90% ต่อปี (ศูนย์วิจัยกสิกรไทย, 2547. เว็บไซต์) ขณะที่ผู้ประกอบการที่เป็นสถาบันที่ไม่ใช่ธนาคารพาณิชย์ (Non-bank) มีมูลค่าสินเชื่อรวมในตลาดปี 2546 ประมาณ 250,000 ล้านบาท คิดเป็นมูลค่าตลาดรวมทั้งหมดประมาณ 400,000 ล้านบาท การขยายตัวสินเชื่อเช่าซื้อ/ลิสซิ่ง ช่วงที่ผ่านมา รับแรงสนับสนุนหลังจากอัตราดอกเบี้ยต่ำ การฟื้นตัวของเศรษฐกิจและการแข่งขันเสนอรายการส่งเสริมการขาย ตอบรับความต้องการซื้อสินค้าจำเป็นของผู้บริโภค หลังจากธนาคารแห่งประเทศไทย อนุญาตธนาคารพาณิชย์ดำเนินธุรกิจนี้ได้ การแข่งขันจึงเพิ่มขึ้น ปัจจุบันธนาคารที่เข้ามาแข่งขันและเป็นผู้นำตลาดคือ ธนาคารธนาชาติเป็นผู้นำตลาดในช่วง 2 ปี ปัจจุบันมีส่วนแบ่งตลาดอันดับ 1 ประมาณ 24% ที่ผ่านมาใช้กลยุทธ์ในการแข่งขันคือดอกเบี้ยต่ำ วงเงินให้เช่าซื้อสูง มีอัตราดอกเบี้ยโตของสินเชื่อสูงถึง 20 % ต่อปี (กิตติมา สัตยพันธ์ กรุงเทพธุรกิจ, ถนนนั้กลงทุน. 2548)

แนวโน้มการเติบโตของธุรกิจสินเชื่อเช่าซื้อรถยนต์ อนาคตยังคงถูกกำหนด โดยปัจจัยแวดล้อมสำคัญ คือ

1) แนวโน้มขยายตัวเศรษฐกิจและอุตสาหกรรม สินเชื่อเช่าซื้อ/ลิสซิ่ง เป็นสินเชื่อรายย่อยที่อิงภาวะอุตสาหกรรม และเศรษฐกิจ ค่อนข้างมาก พิจารณาข้อมูลในอดีต ตั้งแต่ปี 2538 – 2546 ตัวเลข GDP เคลื่อนไหวทิศทางเดียวกันกับยอดขายรถยนต์ ที่คาดว่าจะเป็นสินค้าหลักที่ธนาคารพาณิชย์ส่วนใหญ่จะสนใจสินเชื่ออุตสาหกรรมนี้

2) ยอดขายรถยนต์ก็เคลื่อนไหวแนวทางเดียวกันกับการปล่อยสินเชื่อเช่าซื้อรถยนต์ของสถาบันการเงิน จากค่าความสัมพันธ์ Correlation 0.82 และ 0.80 ตามลำดับ ซึ่งยังคงสะท้อนมูลค่าซื้อส่วนใหญ่ ที่เป็นแบบผ่อนชำระมากกว่าซื้อด้วยเงินสด ดังนั้นแนวโน้มขยายตัวเศรษฐกิจอนาคตยังคงเป็นปัจจัยสนับสนุนการเติบโตอุตสาหกรรมรถยนต์และปล่อยสินเชื่อเช่าซื้อ/ลิสซิ่ง ในปีต่อไป

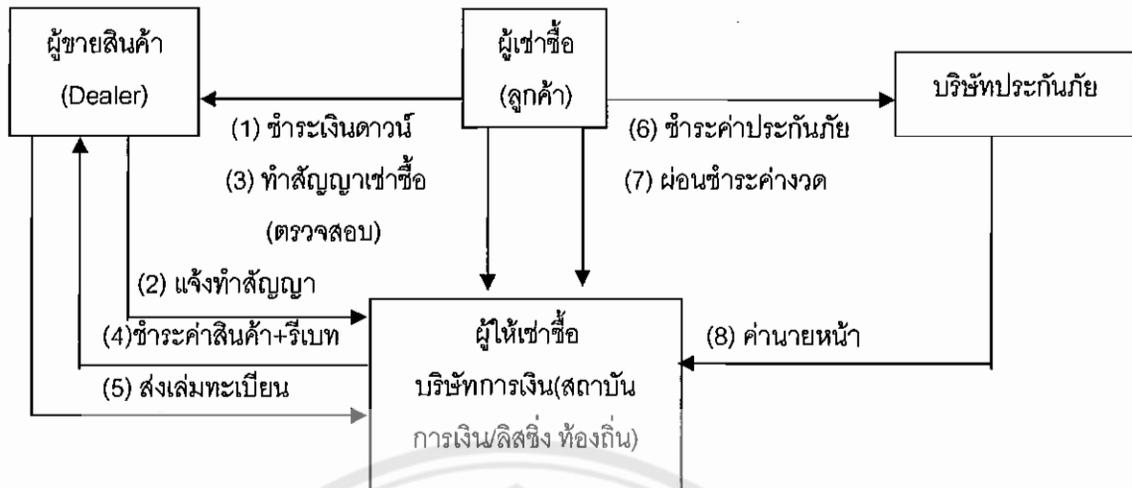
3) ดอกเบี้ยขาขึ้น และการปรับขึ้นราคาน้ำมัน อาจส่งผลกระทบต่อความต้องการสินเชื่อเช่าซื้อของลูกค้าบางส่วน การปรับขึ้นดอกเบี้ยจะไม่กระทบความต้องการสินเชื่อเช่าซื้อทั้งหมด เนื่องจากการชะลอสินเชื่อบางส่วนน่าจะได้รับการชดเชยจากแรงกระตุ้นจิตวิทยาให้คนหันซื้อรถยนต์เร็วขึ้นก่อนช่วงที่ดอกเบี้ยจะปรับขึ้นจริง นอกจากนี้ยังมีปัจจัยการปรับลดภาษีรถยนต์ที่ จะชดเชยความต้องการที่ลดลงจากกระแสปรับขึ้นดอกเบี้ยได้บางส่วน

3.1.2 การเช่าซื้อจากผู้ประกอบการเช่าซื้อ/ลิสซิ่งท้องถิ่น

โดยทั่วไปการให้บริการเช่าซื้อของผู้ประกอบการเช่าซื้อท้องถิ่น นิยมทำควบคู่ไปกับการประกอบธุรกิจซื้อขายรถยนต์มือสอง เพื่ออำนวยความสะดวกและจูงใจลูกค้าให้มีโอกาสซื้อรถยนต์ได้ง่ายขึ้น และมีขั้นตอนตลอดจนเงื่อนไขที่ง่าย สะดวกกว่าการให้สินเชื่อเช่าซื้อของสถาบันการเงิน แต่จะมีเงื่อนไขของการคิดอัตราดอกเบี้ยที่แพงกว่าเท่านั้น เช่นไม่ต้องมีผู้ค้ำประกัน ไม่ต้องการอนุมัติ มีรวดเร็วกว่าโดยตกลงกันได้ก็นำรถยนต์ออกไปใช้ได้ทันที

3.2 ขั้นตอนการเช่าซื้อ

สินเชื่อเช่าซื้อรถยนต์ ประกอบด้วยบุคคล 3 ฝ่าย คือ ผู้เช่าซื้อหรือลูกค้า ผู้จัดจำหน่ายรถยนต์ และผู้ให้บริการสินเชื่อเช่าซื้อ การให้บริการสินเชื่อเริ่มจาก ผู้เช่าซื้อแสดงเจตจำนงในการใช้บริการสินเชื่อเช่าซื้อ ต่อ ผู้ให้บริการสินเชื่อเช่าซื้อ โดยผู้ให้บริการสินเชื่อเช่าซื้อ จะดำเนินการตรวจสอบคุณสมบัติของผู้เช่าซื้อเพื่อประกอบการพิจารณาอนุมัติสินเชื่อเช่าซื้อต่อไป ในกรณีที่ผู้เช่าซื้อได้รับการอนุมัติสินเชื่อเช่าซื้อ ผู้เช่าซื้อจะทำสัญญาเช่าซื้อกับผู้ให้บริการสินเชื่อเช่าซื้อ โดยในสัญญาเช่าซื้อจะกำหนดเงินดาวน์และค่างวด รวมถึงกำหนดวิธีผ่อนชำระตามระยะเวลาที่กำหนดไว้ในสัญญา โดยภายหลังจากทำสัญญาเช่าซื้อเป็นที่เรียบร้อยแล้ว ผู้ให้บริการสินเชื่อเช่าซื้อจะดำเนินชำระค่ารถยนต์ให้แก่ผู้จัดจำหน่ายรถยนต์ เพื่อให้ผู้จัดจำหน่ายรถยนต์โอนกรรมสิทธิ์ในรถยนต์ให้แก่ผู้ให้บริการสินเชื่อเช่าซื้อ ผู้เช่าซื้อสามารถใช้ประโยชน์จากรถยนต์นั้นได้ตลอดระยะเวลาของสัญญาเช่าซื้อ โดยผู้เช่าซื้อเป็นผู้รับผิดชอบค่าใช้จ่าย ด้านการต่อภาษีประจำปี ค่าประกันภัย รวมทั้งค่าใช้จ่ายอื่น ๆ ที่เกิดขึ้น ทั้งนี้กรรมสิทธิ์ของรถยนต์นั้นจะถูกโอนเป็นของผู้เช่าซื้อ ก็ต่อเมื่อผู้เช่าซื้อได้ชำระค่างวดให้แก่ผู้ให้บริการสินเชื่อเช่าซื้อครบถ้วนตามสัญญา

ภาพ 18 ขั้นตอนการเช่าซื้อ

ขั้นตอนของการเช่าซื้อ มีดังนี้

ขั้นตอนการเช่าซื้อ มีผู้เกี่ยวข้อง 3 ฝ่ายคือ ลูกค้าผู้ที่มาเช่าซื้อ (Prospective Hire), เจ้าของสินค้า (ตัวแทนบริการ) หรือผู้มาติดต่อ (Dealer) และ บริษัทการเงิน (Finance) โดยสัญญาเช่าซื้อทำขึ้นระหว่างลูกค้า (ผู้เช่าซื้อ) กับ บริษัทการเงิน (ผู้ให้เช่าซื้อ) ขั้นตอนการเช่าซื้อสรุปได้ดังนี้

1. ผู้เช่าซื้อชำระมูลค่าสินค้าบางส่วน (Down Payment) ให้แก่ผู้ขายสินค้า
2. ผู้ขายสินค้า (Dealer) จะแจ้งเพื่อทำสัญญาเช่าซื้อ กับบริษัทการเงิน ผู้ให้สินเชื่อเช่าซื้อ โดยลูกหนี้สินเชื่อเช่าซื้อคือลูกค้าที่ซื้อรถยนต์เป็น ผู้เช่าซื้อ
3. บริษัทการเงิน ผู้ทำธุรกิจเช่าซื้อ จะดำเนินการตรวจสอบคุณสมบัติของผู้เช่าซื้อ เพื่อทำความเข้าใจความตกลงทำสัญญาเช่าซื้อ
4. บริษัทการเงิน จะจ่ายเงินให้ผู้ขายสินค้า เป็นผู้ค้าสินค้าส่วนที่เหลือพร้อมค่ารีเบท (Rebate) ซึ่งเป็นค่าตอบแทนที่ผู้ประกอบการรถยนต์มือสองจะได้รับจากบริษัทการเงินผู้ให้สินเชื่อเช่าซื้อ เมื่อส่งรถยนต์มาจัดไฟแนนซ์กับบริษัท
5. ในวันที่รับชำระค่าสินค้าส่วนที่เหลือ ผู้ขายสินค้าหรือตัวแทนบริการ จะต้องนำเอกสารเล่มทะเบียน (ชุดโอน) ส่งมอบให้แก่บริษัทการเงิน เพื่อทำการโอนกรรมสิทธิ์ต่อไป
6. บริษัทการเงินผู้ให้สินเชื่อเช่าซื้อ จะป้องกันความเสี่ยงโดยบังคับให้ผู้เช่าซื้อทำประกันภัยรถยนต์คันที่เช่าซื้ออย่างต่ำประเภทสองขึ้นไป โดยผู้เช่าซื้อเป็นผู้ชำระค่าเบี้ยประกันภัย
7. ขั้นตอนสุดท้ายคือการผ่อนชำระหนี้ของผู้เช่าซื้อ กับบริษัทการเงินผู้ให้บริการสินเชื่อเช่าซื้อ ตามสัญญาที่ตกลงกันได้

บริษัทการเงิน ผู้ให้บริการสินเชื่อเช่าซื้อ มักจะต้องมีพนักงานของบริษัทไปประจำที่เดินท์ บริการที่ขายรถยนต์มือสอง เมื่อมีลูกค้ามาซื้อรถยนต์ จะได้ทำสัญญาเช่าซื้อทันที ซึ่งสัญญานี้ยังไม่ได้รับอนุมัติจนกว่าจะผ่านการตรวจสอบสินเชื่อก่อน โดยบริษัทการเงิน ผู้ให้บริการสินเชื่อเช่าซื้อ จะมีการจ่ายค่ารีเบท เป็นค่านายหน้าให้แก่เดินท์บริการเมื่อสินเชื่อได้รับการอนุมัติโดยใช้เวลา พิจารณาค่าขอสินเชื่อประมาณ 3 – 7 วัน นอกจากนี้ยังมีการบังคับให้ทำประกันภัยรถยนต์คันที่เช่าซื้อ ประเภทหนึ่งหรือประเภทสอง โดยผู้รับผลประโยชน์คือบริษัทการเงินผู้ให้สินเชื่อเช่าซื้อ ซึ่งในการทำประกันภัยนี้บริษัทการเงินอาจบังคับให้ทำประกันภัยผ่านบริษัทประกันภัยที่ตนเองติดต่ออยู่ โดยบริษัทการเงินจะมีรายได้จากค่านายหน้าประมาณ 15-20% ของค่าเบี้ยประกันที่ผู้เช่าซื้อต้องชำระ และอาจจะมีการแบ่งรายได้จากค่านายหน้าบางส่วนให้แก่เดินท์บริการอีกด้วย

การคำนวณค่าเช่าซื้อ ปกติการชำระค่าเช่าซื้อจะผ่อนชำระกันเป็นงวดตามที่กำหนดไว้ในสัญญาและระยะเวลาการผ่อนชำระอาจจะสั้นหรือยาวก็ได้สุดแล้วแต่จะตกลงกัน โดยค่าเช่าซื้อนั้นปกติได้แก่ ราคาสินค้าที่ซื้อขายกันตามท้องตลาด แต่ปัจจุบันจากภาวะการแข่งขันของธุรกิจสถาบันการเงินที่ให้บริการสินเชื่อเช่าซื้อนั้น มีทั้งบริษัทเงินทุน ธนาคารและสถาบันการเงินที่ไม่ใช่ธนาคารพาณิชย์ แข่งกันกันรุนแรงมาก มีการกำหนดราคารถยนต์มือสอง เป็นระบบมาตรฐานราคา กลาง ตามยี่ห้อ รุ่น ปีที่จดทะเบียน ตามระบบเกียร์ของรถยนต์ แยกเป็นระบบเกียร์ Automatic หรือ Manual โดยจะกำหนดยอดจัดสูงสุดในแต่ละรุ่นไว้เป็นแบบมาตรฐาน มีการกำหนดราคาเป็น ปัจจุบัน ทุก ๆ 2 เดือน ทำให้ระบบการตั้งราคาซื้อขายของรถยนต์มือสองในปัจจุบันหันมาใช้ราคา กลางของไฟแนนซ์ เป็นตัวกำหนดหลัก โดยจะซื้อรถเข้ามาจำหน่ายในราคายอดจัดของไฟแนนซ์ และขายออกหรือจำหน่ายตามราคากลางของไฟแนนซ์ เพื่อสะดวกต่อการใช้บริการสินเชื่อเช่าซื้อ ในบางครั้งลูกค้าที่เช่าซื้อไม่ต้องจ่ายเงินดาวน์เลยเพราะราคาซื้อขายเท่ากับยอดจัดโดยลูกค้ามี ค่าใช้จ่ายอื่นๆ ที่ต้องจ่าย เช่น ค่าจัดทำสัญญา ค่าเบี้ยประกันภัย ค่าต่อทะเบียนภาษีประจำปี เป็นต้น เป็นเงินประมาณ 15,000 – 20,000 บาทเท่านั้นจึงเป็นการกระตุ้นให้การซื้อขายสะดวกและ รวดเร็ว มีการตัดสินใจที่ง่ายขึ้น แม้จะมีภาระค่าน้ำมันเชื้อเพลิงที่แพงขึ้นก็ตาม ในการคิดคำนวณ ผลประโยชน์หรือดอกเบี้ยรวมทั้งหมด และค่างวดที่ต้องชำระ คำนวณจาก

$$\text{ราคาของสินค้า(ยอดจัด)} \times \text{อัตราดอกเบี้ย} \times \text{จำนวนปี} = \text{ผลประโยชน์หรือดอกเบี้ยรวมทั้งหมด}$$

100

$$\text{ค่าเช่าซื้อแต่ละงวด} = \frac{\text{ราคาของสินค้า (ยอดจัด)} + \text{ผลประโยชน์หรือดอกเบี้ยรวมทั้งหมด}}{\text{จำนวนงวดที่ผ่อนชำระ}}$$

ภาคผนวก ค

พระราชบัญญัติควบคุมการขายทอดตลาดและค้ำของเก่า พ.ศ. 2474 และ
ระเบียบกระทรวงมหาดไทยว่าด้วยการควบคุมการขายทอดตลาด
และค้ำของเก่า พ.ศ. 2533

มหาวิทยาลัยนเรศวร

ภาคผนวก ค

พระราชบัญญัติควบคุมการขายทอดตลาดและค่าของเก่า พ.ศ. 2474 และ ระเบียบกระทรวงมหาดไทยว่าด้วยการควบคุมการขายทอดตลาด และค่าของเก่า พ.ศ. 2533

1. คำจำกัดความ

- 1.1 การขายทอดตลาด หมายถึง การขายโดยเปิดเผยแก่มหาชน ด้วยวิธีให้โอกาสแก่ผู้ประมูลราคา ผู้ใดให้ราคาสูงก็มีสิทธิซื้อทรัพย์สินนั้นได้
- 1.2 ของเก่า หมายถึง ทรัพย์สินที่เสนอขาย แลกเปลี่ยนหรือจำหน่ายโดยประการอื่นอย่างทรัพย์สินที่ใช้แล้ว ทั้งนี้รวมถึงของโบราณด้วย
- 1.3 การค้าของเก่า หมายถึง
  - 1.3.1 ประเภทโบราณวัตถุ หรือศิลปวัตถุตามกฎหมายว่าด้วยโบราณสถานโบราณวัตถุและพิพิธภัณฑสถานแห่งชาติ
  - 1.3.2 ประเภทเพชร พลอย ทอง นาก เงิน หรืออัญมณี
  - 1.3.3 ประเภทรถยนต์ตามกฎหมายว่าด้วยรถยนต์ ได้แก่ รถยนต์สาธารณะ รถยนต์บริการและรถยนต์ส่วนบุคคล
  - 1.3.4 ประเภทอื่น ๆ เช่น รถจักรยานยนต์ ไม่เรือนเก่า ขวด เศษเหล็ก กระดาษ เป็นต้น
- 1.4 เจ้าพนักงานผู้ออกใบอนุญาต หมายถึง
  - 1.4.1 ผู้บังคับการกองทะเบียน กองบัญชาการตำรวจสอบสวนกลาง สำนักงานตำรวจแห่งชาติ ในเขตกรุงเทพมหานคร
  - 1.4.2 ผู้ว่าราชการจังหวัด ในเขตจังหวัด
- 1.5 นายตรวจ หมายถึง เจ้าพนักงานฝ่ายปกครองตั้งแต่ปลัดอำเภอ หรือเจ้าพนักงานฝ่ายตำรวจ ซึ่งมียศตั้งแต่ชั้นร้อยตำรวจตรีขึ้นไป

2. ขั้นตอนการดำเนินการ

2.1 การขออนุญาต

2.1.1 ผู้ขออนุญาตยื่นคำร้อง ณ ที่ว่าการอำเภอหรือกิ่งอำเภอที่จะดำเนินการ

2.1.2 อำเภอตรวจสอบเอกสาร หากครบถ้วน ถูกต้อง ส่งให้จังหวัด

2.1.3 จังหวัดตรวจสอบเอกสารและคุณสมบัติของผู้ขอ หากครบถ้วน ถูกต้อง

ให้ออกใบอนุญาตและส่งกลับอำเภอ

2.1.4 อำเภอแจ้งผู้ขออนุญาต เพื่อรับใบอนุญาตและชำระค่าธรรมเนียม

2.1.5 อำเภอสำเนาใบเสร็จรับเงินส่งจังหวัด เพื่อบันทึกรายละเอียดลงในต้นขั้ว

ใบอนุญาตเก็บไว้เป็นหลักฐาน

2.2 การขอต่ออายุใบอนุญาต

2.2.1 ผู้ได้รับอนุญาตจะต้องยื่นคำขอต่ออายุใบอนุญาตก่อนที่ใบอนุญาตจะหมดอายุ 90 วัน ณ ที่ว่าการอำเภอหรือกิ่งอำเภอเดิม

2.2.2 อำเภอดำเนินการเช่นเดียวกับการขออนุญาต

3. หลักฐานประกอบการขออนุญาต

3.1 บัตรประจำตัวประชาชน หรือหนังสือสำคัญประจำตัวคนต่างด้าว พร้อมใบประกอบธุรกิจและสำเนา

3.2 ทะเบียนบ้านและสำเนา

3.3 รูปถ่ายหน้าตรง ขนาด 2 นิ้ว จำนวน 3 รูป

3.4 ทะเบียนพาณิชย์ หรือหนังสือรับรองการจดทะเบียนนิติบุคคลและสำเนา

3.5 หนังสือยินยอมให้ใช้สถานที่ทำการค้า หรือหลักฐานการเป็นเจ้าของหรือสัญญาเช่า

3.6 ใบอนุญาตจากกรมศิลปากรและสำเนา กรณีประกอบอาชีพขายทอดตลาดหรือค้าของเก่าประเภทโบราณวัตถุหรือศิลปวัตถุ ตามกฎหมายว่าด้วยโบราณสถาน โบราณวัตถุ ศิลปวัตถุ และพิพิธภัณฑสถานแห่งชาติ

4. คุณสมบัติของผู้ขอใบอนุญาต

- 4.1 มีอายุ 20 ปีบริบูรณ์ขึ้นไป
- 4.2 มีความรู้หนังสือไทยพออ่านออกเขียนได้
- 4.3 เป็นผู้ที่ไม่เคยต้องโทษจำคุกความผิดฐานปลอมแปลงเงินตรา การปลอมบัตรและการปลอมใบสำคัญสัญญาในการยืมเงินตราและในการให้ดอกเบี้ย และความผิดฐานประทุษร้ายแก่ทรัพย์

5. การปฏิบัติตนของผู้ขายทอดตลาดและค้ำของเก่า

- 5.1 ผู้ขายทอดตลาดปฏิบัติดังนี้
  - 5.1.1 สําแดงคําแจ้งความแห่งการขายทุกคราวไว้ ณ สถานที่ขายให้เห็นได้แจ้ง
  - 5.1.2 อยู่ ณ ที่ขายในเวลาขายทอดตลาด และพร้อมที่จะแสดงใบอนุญาตต่อนายตรวจเมื่อเรียกตรวจ
  - 5.1.3 มีสมุดบัญชีสำหรับการขายทุกคราว และจดยกรายการข้อสำคัญทั้งปวงแห่งการขายนั้น ๆ ลงไว้
  - 5.1.4 แจ้งวันและสถานที่ขายให้นายตรวจทราบล่วงหน้าอย่างน้อยสามวันเต็ม
  - 5.1.5 สําแดงนามของตนและคําว่า "ผู้ทอดตลาด" ไว้เหนือประตูชั้นนอกแห่งสำนักงาน
- 5.2 ผู้ค้ำของเก่าปฏิบัติดังนี้
  - 5.2.1 แสดงนามของตนและคําว่า "ผู้ค้ำของเก่า" ไว้ ณ ที่ทำการค้ำของตนพร้อมทั้งใบอนุญาตในที่อันเห็นได้แจ้ง
  - 5.2.2 มีสมุดบัญชีสำหรับการค้ำของตนและจดยกรายการข้อสำคัญทั้งปวงแห่งการค้ำลงไว้ทุกราย สมุดบัญชีตามที่กล่าวนี้ ต้องทำตามแบบและนำมาให้เจ้าพนักงานผู้ออกใบอนุญาตลงนาม และประทับตราก่อนทุกเล่ม
  - 5.2.3 แจ้งแก่เจ้าหน้าที่ตำรวจหรือนายตรวจ เมื่อมีเหตุอันควรสงสัยว่าทรัพย์ที่มีผู้มาเสนอหรือโอนให้ตนนั้นเป็นทรัพย์ที่ได้มาโดยทางทุจริต
  - 5.2.4 ทำเลขลำดับเป็นเครื่องหมายปิดไว้ที่ช่องให้ตรงกับเลขลำดับในสมุดบัญชีเพื่อสะดวกในการสำรวจ

6. การพิมพ์ลายนิ้วมือ

ให้อำเภอขอความร่วมมือสถานีตำรวจท้องที่เป็นผู้พิมพ์ลายนิ้วมือของผู้ขอใบอนุญาตเพื่อส่งไปตรวจสอบคุณสมบัติตาม มาตรา 6 (3) แห่งพระราชบัญญัติควบคุมการขายทอดตลาดและค้าของเก่า พ.ศ. 2474 ที่กองทะเบียนประวัติอาชญากร สำนักงานตำรวจแห่งชาติ (ไม่ต้องรอผลการตรวจสอบ)

7. หน้าที่ของนายตรวจ

7.1 ตรวจตราผู้ได้รับอนุญาตขายทอดตลาดในท้องที่ตนว่าได้ปฏิบัติถูกต้องครบถ้วนตามหน้าที่ของผู้ขายทอดตลาดอันต้องกระทำตามพระราชบัญญัติควบคุมการขายทอดตลาดและค้าของเก่า พ.ศ. 2474 มาตรา 7 ข้อ ก. ข. ค. และ ง. หรือไม่ ส่วนการขายทอดตลาดเร่ ซึ่งไม่ได้ขายประจำในสำนักงานตามที่จดทะเบียนไว้ เมื่อผู้ขายทอดตลาดได้แจ้งวันและสถานที่ขายให้นายตรวจทราบล่วงหน้าตามความใน ข้อ ฆ. แห่งมาตราเดียวกันนี้ ก็ให้นายตรวจซึ่งประจำอยู่ในท้องที่ที่มีการขายทอดตลาดนั้น ไปตรวจดูว่าผู้ขายทอดตลาดได้ปฏิบัติถูกต้องตามความในข้อ ก. ข. ค. ดังกล่าวแล้วนี้หรือไม่เช่นเดียวกัน ถ้าปรากฏว่ายังมีสิ่งบกพร่องอยู่ก็ให้ผู้ขายทอดตลาดนั้น ดำเนินการเสียให้ครบถ้วนบริบูรณ์เสียก่อน จึงให้ทำการขายทอดตลาดได้

7.2 ตรวจตราผู้ค้าของเก่าว่าได้ปฏิบัติหน้าที่ตามที่กำหนดไว้ ตามพระราชบัญญัติควบคุมการขายทอดตลาดและค้าของเก่า พ.ศ. 2474 แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 4) พ.ศ. 2495 มาตรา 8 ข้อ ก. ข. ค. และ ฆ. ครบถ้วนหรือไม่ ถ้าบกพร่องก็ให้ผู้ค้าของเก่าดำเนินการเสียให้ครบถ้วนบริบูรณ์ก่อน จึงให้ทำการค้าของเก่าได้

7.3 ตรวจบัญชีและทรัพย์สินสิ่งของการขายทอดตลาดและค้าของเก่า กรณีมีเหตุอันควรสงสัยว่าทรัพย์สินสิ่งของได้มาโดยการทุจริตให้รับรายงานตามลำดับชั้น จนถึงเจ้าพนักงานผู้ออกใบอนุญาตพิจารณาสั่งการ

7.4 ตรวจตราผู้ขายทอดตลาดและค้าของเก่าให้ปฏิบัติตามกฎหมาย หากปรากฏว่าปฏิบัติไม่ถูกต้องและเข้าลักษณะความผิดตามมาตรา 12 แห่งพระราชบัญญัติควบคุมการขายทอดตลาดและค้าของเก่า พ.ศ. 2474 ให้นายตรวจบันทึกความผิดส่งสถานีตำรวจท้องที่ดำเนินการตามกฎหมายต่อไป แล้วรายงานให้เจ้าพนักงานผู้ออกใบอนุญาตทราบ ซึ่งกรมการปกครองได้กำหนดแบบบันทึกผลการตรวจให้ถือเป็นแนวทางปฏิบัติแล้ว

7.5 การย้ายที่ทำการหรือร้านขายทอดตลาดและค้าของเก่าจากที่ระบุไว้ในใบอนุญาต ตามที่ได้กำหนดไว้ในข้อ 6 แห่งกฎกระทรวงมหาดไทย (ฉบับที่ 2) ออกตามความในพระราชบัญญัติ ควบคุมการขายทอดตลาดและค้าของเก่าพ.ศ. 2474 ลงวันที่ 3 กันยายน 2484 ว่าให้ผู้รับอนุญาต แจ้งนายตรวจทราบโดยมิชักช้า ดังนั้น เมื่อนายตรวจได้รับทราบแจ้ง การย้ายจากผู้ทำการขาย ทอดตลาดหรือค้าของเก่ารายใดแล้ว นายตรวจจะต้องตรวจอาคารสถานที่ตั้งตลอดจนสถานที่เก็บ ทรัพย์สินว่าเหมาะสมหรือไม่ พร้อมทั้งทำแผนที่สังเขปแสดงสถานที่ตั้ง แล้วรายงานเสนอความเห็น ต่อเจ้าพนักงานผู้ออกใบอนุญาตสั่งการ หากได้รับอนุญาตให้แก้ไขรายการในใบอนุญาตให้ถูกต้อง ตามความเป็นจริง

8. อัตราค่าธรรมเนียม

8.1 การขายทอดตลาด ปีละ 15,000 บาท

8.2 การค้าของเก่า

8.2.1 ประเภทโบราณวัตถุหรือศิลปวัตถุตามกฎหมายว่าด้วยโบราณสถาน

โบราณวัตถุ ศิลปวัตถุ และพิพิธภัณฑ์สถานแห่งชาติ ปีละ 12,500 บาท

8.2.2 ประเภทเพชร พลอย ทอง นาค เงิน หรืออัญมณี ปีละ 10,000 บาท

8.2.3 ประเภทรถยนต์ตามกฎหมายว่าด้วยรถยนต์ ปีละ 7,500 บาท

8.2.4 ประเภทอื่น ๆ ปีละ 5,000 บาท

ผู้ค้าของเก่ารายเดียวหลายประเภท ให้เรียกเก็บค่าธรรมเนียมในประเภทที่สูงกว่าประเภทเดียว

9. ความผิดเกี่ยวกับการขายทอดตลาดและค้าของเก่า

9.1 ผู้ใดประกอบอาชีพขายทอดตลาดหรือค้าของเก่าโดยไม่ได้รับอนุญาต หรือประกอบ อาชีพดังกล่าวภายหลังที่ได้มีคำสั่งเพิกถอนใบอนุญาต ตามมาตรา 9 ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกิน หกเดือน หรือปรับไม่เกินห้าพันบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ

หากเป็นการกระทำความผิดเกี่ยวกับการขายทอดตลาด หรือค้าของเก่าประเภท โบราณวัตถุ หรือศิลปวัตถุตามกฎหมายว่าด้วยโบราณสถาน โบราณวัตถุ ศิลปวัตถุ และ พิพิธภัณฑ์สถานแห่งชาติ ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินหนึ่งปี หรือปรับไม่เกินหนึ่งหมื่นบาท หรือทั้ง จำทั้งปรับ

9.2 ผู้รับใบอนุญาตผู้ใด ทำการขายทอดตลาดหรือค้าของเก่าโดยใบอนุญาตขาดอายุ หรือทำการขายทอดตลาดหรือค้าของเก่าโดยไม่ปฏิบัติตามกฎหมาย หรือฝ่าฝืนกฎกระทรวง ต้องระวางโทษปรับไม่เกินสองพันบาท

9.3 ผู้รับใบอนุญาตประกอบอาชีพขายทอดตลาดหรือค้าของเก่า ไม่แจ้งแก่เจ้าหน้าที่ ตำรวจหรือนายตรวจทันทีเมื่อมีเหตุอันควรสงสัยว่า ทรัพย์สินที่มีผู้มาเสนอหรือโอนให้ตนนั้นเป็นทรัพย์สินที่ได้มาโดยทุจริต ต้องระวางโทษจำคุกตั้งแต่หนึ่งปีถึงสามปี หรือปรับตั้งแต่หนึ่งหมื่นบาทถึงสามหมื่นบาท

หากเป็นการกระทำเกี่ยวกับทรัพย์สินเป็นโบราณวัตถุหรือศิลปวัตถุตามกฎหมายว่าด้วยโบราณสถาน โบราณวัตถุศิลปวัตถุ และพิพิธภัณฑ์สถานแห่งชาติ ต้องระวางโทษจำคุกตั้งแต่ห้าปีถึงสิบห้าปี หรือปรับตั้งแต่ห้าหมื่นบาทถึงหนึ่งแสนห้าหมื่นบาท

